

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 15 DE MARÇ DE 2019 | Número 32

PÀG. 3 | JORDI LLISTERRI

Massa víctimes d'abusos

PÀG. 7 | ROSA MASFERRER

La dona i el seu paper en la vida religiosa

PÀG. 15 | NAJIA LOFTI

"La banca islàmica
va més enllà que la banca ètica"

PÀG. 22 | ENRIQUETA CAPDEVILA

Mor una renovadora de la pedagogia
i la catequesi

PÀG. 25 | ASTRID BARQUÉ

Viralitzar bones experiències d'Església

PÀG. 28 | EDUCACIÓ

L'escola concertada catalana s'uneix
per reivindicar el seu model educatiu

**"L'esperit d'Assís ha penetrat
en el món islàmic" | PÀG. 6**

PÒRTIC

Tot i que és rellevant, a Barcelona ja no es fa estrany veure un acte conjunt amb la participació de representants dels catolicisme i de l'islam. Les tensions a nivell mundial entre aquestes dues comunitats religioses són indiscutibles i poden conduir-nos a un abisme. Per això encara és molt més important qualsevol gest, per petit o local que sigui, d'acostament, diàleg i convivència.

SUMARI

3 Panoràmica

Massa víctimes d'abusos, per Jordi Llisteri

La dona i el seu paper en la vida religiosa, per Rosa Masferrer

La dignitat de la dona. Una perspectiva cristiana, per Eduard Ibáñez

12-24 Actualitat

"L'esperit d'Assís ha penetrat en el món islàmic"

Najia Lofti: "La banca islàmica va més enllà que la banca ètica"

6 anys del papa Francesc

Mor Enriqueta Capdevila, renovadora de la pedagogia i la catequesi

Viralitzar bones experiències d'Església

L'escola concertada catalana s'uneix per reivindicar el seu model educatiu

20 Recull de premsa | Un vot pels empobrits - Cardenal Pell

28 Agenda | Film de Verdaguer - Nova evangelització

33 La setmana a les xarxes

Massa víctimes d'abusos

JORDI LLISTERRI
A Laeto animo

Ja em perdonaran perquè si algú vol girar el sentit d'aquest text pensarà que ens preocupa més l'Església que les víctimes. Només és una perspectiva més que complementa l'epicentre del terratrèmol que vivim aquests dies: les víctimes que han patit abusos.

Josep Maria Tamarit, catedràtic de dret penal que encapçala un l'estudi acadèmic sobre els abusos sexuals a l'Església catòlica a Espanya, apareixia fa uns dies en una entrevista a *l'Ara*. Afirmava que les dades disponibles, basades principalment en un dels pocs estudis fets, el 1994, "especificava que un 1% dels enquestats havien patit abusos de l'Església catòlica. Si

partim d'una població de 40 milions, serien 400.000 persones". Si fem la projecció a Catalunya serien 75.000 persones les víctimes dels abusos del clergat. Si l'estudi de 1994 al que es refereix és el de **Félix López**, aquest també posaria de manifest que un 18,9% de la població espanyola hauria patit algun tipus d'abús sexual durant la infància. Vuit milions d'espanyols, o un milió i mig de catalans. Si les dades de les que disposem són aquestes, relaten una situació insostenible i d'alarma social. Un milió i mig de catalans víctimes d'abusos.

Un recompte dels casos coneguts i publicats a la premsa de sacerdots i religiosos acusats

d'abusos a menors a Catalunya em dona una xifra de 29 acusats, exposats aproximadament per un centenar de víctimes. La majoria ja fa anys que es coneixen. Però d'aquests 29 acusats, nou s'han fet públics durant les primeres setmanes del 2019. Són els casos més recents que tenim al cap. Bona part dels fets es remunten als anys 70 i 80. Aquestes són les dades que tenim. Qualsevol de les dades ja ens diu que hi ha massa víctimes d'abusos a menors. "Un sol cas d'abús a l'Església representa ja en si mateix una monstruositat", deia el **papa Francesc**.

Però l'exposició d'aquests casos també ha generat altres víctimes col·laterals que no surten en els recomptes i en els estudis. I que sumen milers a Catalunya:

-La comunitat eclesial. L'Església catòlica és l'única institució amb suficient continuïtat històrica que permeti demanar-li un rendiment de comptes per fets del passat. Des dels abusos de fa 30 o 40 anys, fins a les infidelitats a l'Evangelí de les primeres comunitats cristianes. Tots recordem caps d'Estat demanant perdó per genocidis o barbàries que va cometre el seu país en el passat; però a ningú se li acudeix

fer recaure la responsabilitats d'aquells fets en la persona que protagonitza aquest gest simbòlic. Tampoc se li demanarà comptes a ningú pel que passava als anys 60 o 70 en les escoles estatals. A l'Església, en canvi, la culpa continua recaient en la institució.

No cal fixar-se tant en l'Església o en la comunitat religiosa afectada com a institució, sinó en les persones que avui formen part d'aquesta comunitat. També estem vivint aquests dies un gran dolor, consternació i perplexitat de les persones que avui se senten part de l'Església i que s'interroguen sobre la culpa o connivència pròpia sobre el que ha passat. Victimes indirectes dels abusadors i dels qui no van donar en el seu moment la resposta adequada. Ni la que es donaria segurament avui.

-Les escoles. Bona part dels casos coneguts es van produir en entorns educatius escolars. Escoles sovint centenàries, amb noms amb prestigi social i molt arrelades en el teixit associatiu i local. Aquestes escoles religioses avui continuen oferint un servei educatiu amb un equip renovat, majoritàriament laics. Els docents i el personal d'aquestes escoles avui pateixen tam-

bé amb consternació el que s'explica que va passar en el seu centre. No és l'escola afectada com a institució. Són les persones que avui en formen part.

Hem vist directius, mestres, personal de les escoles cristianes plorant pel que va passar. De vegades per un sentiment de ràbia col·lectiva. De vegades per veure com un fet del passat ve a qüestionar l'abnegació educativa en la qual s'han desgastat personalment. És molt cruel arribar a la feina i trobar-se una pintada acusadora a la façana del centre.

També per un sentiment d'injustícia del mal que pot fer una poma podrida. Tot i que sigui emocionalment comprensible, no té cap sentit racional que un cas d'abusos del passat afecti les inscripcions del curs següent de les escoles afectades. L'experiència dels centres més afectats diu que això només dura un o dos anys; però és un cop molt dur per una escola que avui fa bé la seva feina i que estima el servei que ofereix.

-Les famílies. També són víctimes d'aquestes situacions les famílies que han escollit portar

els seus fills en els centres on després un dia es coneix un cas d'abusos. Racionalment la majoria de pares, com que coneixen l'escola, saben separar-ho. Però sempre queda la incomoditat de dubtar a qui he confiat el més preuat de la meva vida, els fills.

En general, la pressió mediàtica que han patit alguns centres escolars ha provocat una cohesió més gran de tota la comunitat educativa. Directius, docents i famílies que han sentit com el seu centre era injustament assetjat. Cap família pot pair que algú altre pensi que deixa els fills en mans d'una colla d'irresponsables i encobridors. Prova d'aquest efecte és que no hi ha hagut cap èxode massiu dels qui des de dins coneixen la proposta educativa de les escoles afectades.

Un capítol a part mereixeria parlar de les famílies dels nens que van patir els abusos i que havien confiat en els centres o en les persones que van fer tant de mal. Pares que són víctimes si avui poden reconèixer que no van saber veure o no van valorar la gravetat del que estava passant. Fills que han de comprendre perquè alguns pares van mirar cap a l'altra banda. Mas-

sa silencis del passat ens ha portat a la situació d'avui.

-Els exalumnes. Potser són una de les víctimes que tenen menys protagonisme. Tothom vol sentir el testimoni de les víctimes dels abusos. Però poc sentim els qui van passar en la mateixa època per l'escola i en guarden agraïment per la formació rebuda en una etapa fonamental de la vida. Una experiència positiva que sovint porta a escollir de nou aquell centre com l'escola dels teus fills. Potser són les víctimes més perplexes. Regira l'estómac saber que al teu voltant van passar monstrositats que no vas veure. O que aquelles persones que eren un referent cauen del pedestal. És un procés d'acceptació que també és molt dur. I que causa molt dolor.

-Les parròquies. Una situació semblant a la de les escoles es viu a les parròquies o barris on s'han destapat que un antic mossèn va ser abusador. Potser encara és més cruel en els pobles on es coneix tothom. La xafarderia pot ser una arma de destrucció massiva. En el pol oposat, conèixer personalment les persones que avui porten la parròquia, normalment molt im-

plicades en el teixit associatiu, és un factor que ajuda a posar-ho tot en un just context.

-Els capellans. Els capellans avui se senten un col·lectiu assenyalat. Una col·lectivització de la sospita que no té cap fonament. Però un cas darrera l'altra, servit en comptagotes mediàtic, mina la seva credibilitat social. Molts pecats han comès els capellans, però la majoria són persones que han deixat moltes coses per servir als altres. Avui, els capellans que tracten amb infants van amb por perquè qualsevol actitud no sigui malinterpretada. O perquè qualsevol insinuació del passat no els sepulti.

També el clergat pateix el mal que fa veure persones que han optat pel mateix ministeri i que no hi han estat fidels. Un mal molt profund perquè també toca referents de la seva etapa de formació. És un cop molt dur veure al diari el nom d'un company de sacerdoti.

-Els religiosos. El mal que fa veure un company de vocació que ha traït tots els compromisos ministerials, potser encara és més profund entre els religiosos.

Sovint es veuen les congregacions religioses com unes multinacionals amb delegacions territorials. Amb aquesta idea només caldria que des de dalt s'expulsi als mal "empleats" per solucionar el problema. El que passa és que una congregació religiosa o un monestir és primer de tot una família. Persones que lliurement han fet una opció comuna de vida. Viuen, dinen, sopen, resen i miren la tele junts. Què ha fet el meu germà? És una pregunta que et talla per dins quan el teu company de comunitat ha fet tant de mal.

-La confiança. En tots aquests ambients es genera un dels problemes més difícils de superar. Una crisi que sobretot trenca totes les confiances. I un món sense confiança no pot funcionar. Hi ha una crisi de confiança perquè t'ha fallat aquell en qui havies confiant. Hi ha una crisi perquè si va passar amb aquell, per què no pot

passar amb aquell altre? Alhora, el daltabaix que representa qualsevol cas d'abusos també és una crisi interna emocional que costa molt de gestionar. Genera diferents parers sobre la manera d'afrontar-la que normalment s'han de gestionar amb poc temps.

Els qui posen més l'accent en veure un tema mal resolt del passat que cal posar en el seu context. Els qui sobretot veuen una campanya contra la institució o els qui disparen contra el pianista. Els qui serien més radicals en les mesures a prendre encara que puguin acabar pagant justos per pecadors. Els qui són més previnguts perquè no paguin justos per pecadors. Els qui humanament són incapaços d'assumir el que ha passat. Els qui ho veuen una mica tot alhora... I els qui creuen que els qui ho veuen d'una altra manera a la seva estan molt equivocats.

I hi ha els qui aprofiten la debilitat del moment per projectar les seves fòbies, com ja va fer l'exnunci **Viganò** per boicotejar les reformes del papa Francesc. També hem vist aquestes projeccions freudianes a Catalunya. I, encara, els qui volen aparèixer com els salvadors que tenen la solució per a tot.

Hi ha gent més propensa a les reaccions airades i altres a les reaccions compungides. Costa molt moure's pel camí de la serenitat enmig d'aquest terratrèmol. I això també ha fet molt de mal.

Massa víctimes per esperar només que el temps ho curi tot. És una drama que només es resoldrà remant tots en la mateixa direcció.

La dona i el seu paper en la vida religiosa

ROSA MASFERRER

A la Unió de Religiosos de Catalunya

Avui, dia 8 de març, ens felicitarem, es faran accions per celebrar i fer-nos visibles. Es publicaran milers de notícies i es llegiran manifestos arreu del món. Moltes instantànies quedaran gravades per sempre, si no a les nostres memòries, sí en els arxius històrics.

Felicitats a totes! És el nostre dia i tothom ho sap. Felicitats, però, pel què som i construïm.

Es parla i es discuteix molt del “paper de la dona”: en el món, en la societat, en l'Església, en la vida consagrada... I s'omplen pàgines de paraules i celebrem congressos i trobades, per

esbrinar entre totes i tots, aquest “paper” de la dona. I verdaderament, és d'agrair perquè ho fan molt seriosament i amb honestedat.

Quina reflexió faig jo avui? Realment desitjo que no tinguem “cap paper a fer” enlloc. Ni en la vida religiosa! No us espanteu. Dit així pot impactar. Ja sé que no és més que una expressió, però de vegades les expressions acaben engendrant conductes i les conseqüències.

Nosaltres, les dones, així com, els homes, no hem de fer cap paper enlloc. És a dir, no hem estat cridats a la vida per fer “cap paper” sinó a viu-

re únicament el motiu pel qual hem estat “creats i cridats” a ser. Creats a “imatge” i “semblança” de Déu. Cridats a ser la imatge del seu Fill.

Diu Sant Pau als Romans: “Sabem que Déu ho disposa tot en bé dels qui l’estimen, dels qui Ell ha decidit cridar, perquè Ell que els coneixia des de sempre, els ha destinat a ser imatge del seu fill” (Cf. Rm 8, 28-29).

Viure segons el voler de Déu: aquesta és la raó de ser -per a mi- en la vida religiosa i on se’ns demani o calgui. Malauradament, la presència del pecat va introduir massa aviat la submissió d’uns sobre els altres i aquesta realitat ha anat travessant la història humana fins als nostres dies, deixant al seu pas, víctimes i injustícies. Però, tot i això, no invalida el voler de Déu sobre l’home i la dona. I la nostra tasca és

actualitzar la voluntat de Déu. Per a que tots els esforços i treballs que apuntin cap a ella són ben mirats i aplaudits per tots.

Per això em nego a fer o tenir “cap paper” en la vida. Ara bé, aplaudeixo i m’uneixo a totes aquelles dones que desgranem la nostra raó de ser i, concretament en la vida religiosa: ser dones i ser consagrades.

Segures i fermes en Aquell que ens ha cridat: Animem-nos a seguir reproduint la seva imatge, de manera que, amb l’Esperit al cor i el Crist a les mans, traspuem a tort i a dret la seva misericòrdia, saviesa, guiatge, ensenyança, el seu amor.

Anunciem a tot arreu la Bonanova, segons el do que cadascuna ha rebut del Senyor. Amb el cap ben alt i els peus ben arrelats a la terra. Recorrem

camins, pugem allà on calgui o baixem fins al mateix infern dels nostres germans més desvalguts, per tal que a tothom arribi l’anunci del Crist.

Que el nostre bon fer -on sigui que ens trobem fent la missió- emmudeixi tota persona amb intencions distorsionades, ancorades en filosofies o postures excloents, que discriminen sense embuts, pensant tenir la raó i la veritat.

Beneïdes som del Senyor! Benauredes si som del Senyor!

ROSA MASFERRER FELIP,
RELIGIOSA DE SANT JOSEP DE GIRONA I VICEPRESIDENTA
UNIÓ DE RELIGIOSOS DE CATALUNYA | [LLEGIR AL WEB](#)

La dignitat de la dona. Una perspectiva cristiana

EDUARD IBÁÑEZ
A Apunts eticopolítics

Aquest dia 8 de març és una nova crida a prendre consciència d'un dels grans reptes que té plantejada la humanitat: promoure la dignitat de les dones i la superació de totes aquelles estructures socials, paradigmes mentals, actituds, llenguatges i situacions que, arreu del món, porten al menyspreu, l'explotació, la invisibilització, els abusos i maltractaments i totes les diferents formes de la violència contra la dona, o que impedeixen la seva plena participació social i que, a la vegada, són un atemptat al bé comú.

Davant d'aquest enorme repte, la visió cristiana de la dignitat de la dona, pot fer, i ja fa, una gran

aportació, malgrat es tracti d'una visió força desconeguda o mal entesa.

De fet, és probable que la concepció cristiana de la dignitat humana i, en particular, de la dignitat de la dona, hagi estat, en bona mesura, l'humus cultural del qual ha sorgit històricament (almenys en gran mesura) la consciència contemporània de la necessitat de promoure la igualtat i la dignitat de les dones.

També és un fet que l'Església (tant la Catòlica com en general les Esglésies cristianes) ha estat històricament, i és actualment, un dels grans

actors de promoció de la dona, amb la seva acció educativa, cultural, sanitària, assistencial i social. Avui dia, infinitat d'institucions i col·lectius cristians desenvolupen un ingent de treball de promoció i suport a les dones que pateixen la pobresa, l'exclusió, l'explotació, el tràfic o la violència, així com de reivindicació del reconeixement del seu paper clau en la societat.

A la vegada, cal reconèixer que els cristians tot sovint han estat i són encara infidels al missatge del que són portadors i a les exigències que comporta la dignitat de la dona. Això continua sent avui un enorme repte per a la vida de l'Església i les comunitats cristianes, on encara les dones no gaudeixen de l'espai, el protagonisme i la visibilitat necessaris i que en justícia li corresponen. Aquí hi ha una crida urgent.

Dit això, és important en un dia com avui tenir present i reflexionar sobre la visió cristiana de la dona. Per la fe cristiana, la dona té una dignitat especial. En primer lloc, creu que va ser en una dona, Maria de Natzaret, en qui es va produir el fet més decisiu i transcendental de la història de la humanitat, on es va produir la autorevelació plena i definitiva de Déu, per la

seva Encarnació, que va mostrar el sentit i el destí de la vida humana. Maria de Natzaret va acceptar i assumir lliurement el disseny diví d'acollir, gestar, donar a llum i exercir la maternitat de Jesucrist, home i Déu a la vegada. Per això l'anomena "Mare de Déu" i no solament mare de l'home Jesús. De tal manera que la fe cristiana veu en Maria, no solament el model perfecte del creient, que accepta i assumeix lliurement el projecte de Déu, que és un projecte d'amor, sinó també l'expressió concreta de la unió entre Déu i l'ésser humà, que constitueix la màxima dignitat i vocació de tota persona.

Ja en la tradició bíblica, la dignitat de la dona i la seva igualtat essencial amb l'home és subratllada d'una manera molt potent. Això s'expressa especialment en llibre del Gènesi, que relata la Creació de l'ésser humà com a "home i dona", ambdós creats igualment a imatge i semblança del Creador, els quals són de la mateixa "carn" i cridats a unir-se i esdevenir "una sola carn", a viure recíprocament un per a l'altre en una comunió d'amor. Però alhora, en la seva constatació del pecat original, ja denuncia com a conseqüència greu l'opressió de les dones ("ell et voldrà dominar").

Jesús de Natzaret ve a confirmar i, sobretot, a subratllar de forma extraordinària aquesta visió profunda de la tradició bíblica. En efecte, tal i com el presenten els evangelis, Jesús va ser un autèntic promotor de la dignitat de la dona. Va mostrar una actitud de respecte i atenció especial envers les dones veritablement inaudita i revolucionària en els paràmetres culturals on va viure. Al llarg del seu ministeri públic són múltiples les dones que pateixen malalties i sofriments que són objecte de la seva atenció o del seu poder guaridor (la dona posseïda, la sogra de Simó, la filla de Jaire, la vídua de Naïm...), incloent les que pateixen rebuig social (la dona que patia hemorràgies, una samaritana, la dona sorpresa en adulteri, la "pecadora pública" que renta els seus peus...) i amb moltes d'elles manté diàlegs essencials per entendre el seu missatge (diàlegs amb la samaritana, amb Marta...). Les dones són freqüentment protagonistes de les paràboles amb les quals expressa idees fonamentals (les verges assenyades, la vídua pobre...), presentades sovint com a model de la fe autèntica. Alhora, Jesús qüestiona profundament la discriminació i el maltractament que pateix la dona en la societat, rebutjant la legislació que autoritzava el divorci masculí unila-

teral, defensant la igualtat dels esposos i la seva vocació de donació mútua, denunciant el desig de tractar les dones com a objecte de plaer (“qui mira una dona cobejant-la ja ha pecat en el seu cor”) i fent visible la hipocresia social que culpabilitza sovint les dones dels actes masculins d’aprofitament (“qui estigui lliure de pecat que llenci la primera pedra”).

A la vegada, hi ha un altre fet ben notable, prou conegut. Nombroses dones són deixebles de Jesús i l’acompanyen al llarg de tot el seu recorregut. I quan la majoria del seus deixebles han abandonat Jesús, són elles les que l’acompanyen fins al final en la seva mort en Creu. Són elles les que s’ocupen del seu cos a fi de donar-li sepultura i són precisament elles les primeres que, en arribar de bon matí al sepulcre i trobar-lo buit, reben l’anunci de la seva Resurrecció, i també les primeres en donar-ne testimoni, entre les que destaca Maria de Magdala. Aquest protagonisme de les dones en la vida de Jesús ens resulta veritablement sorprenent i porta un sentit ben profund. Revela l’especial sensibili-

tat femenina i l’extraordinària importància de la singularitat de la dona en el projecte de Déu per la humanitat.

Així doncs, del conjunt del testimoni bíblic i de la reflexió teològica emergeix, d’una banda, una imatge de la dona en la seva dignitat transcendent, com a ésser creat a imatge i semblança de Déu i, per tant, en la seva igualtat essencial amb l’home. D’aquí l’exigència del reconeixement d’uns mateixos drets i oportunitats en la vida social, essent radicalment inacceptable tota mena de dominació, exclusió, discriminació o maltractament.

Però, a la vegada, l’altra novetat essencial de la visió cristiana és que veu també la dona en la seva singularitat, en la seva diferència amb l’home. Una diferència home-dona que és biològica, psicològica i també espiritual, doncs l’ésser humà és una profunda unitat d’aquestes dimensions. Aquesta diferència home-dona constitueix un element essencial en la constitució dels éssers humans, que és un

error pretendre esborrar, i que té un significat profund. Com ha mostrat la teologia cristiana, la polaritat home-dona indica i apunta a la necessitat de la persona de trobar-se amb el diferent, d’acceptar el do específic de l’altre, a la comunió interpersonal. És una diferència que crida a la donació recíproca i, en últim terme, a la fecunditat, per la generació de nova vida humana. Així doncs, igualtat, diferència, reciprocitat i fecunditat són els quatre grans principis que garanteixen la veritable dignitat de la dona i, com ha subratllat el Papa Francesc, la preservació de l’ecologia humana i l’harmonia del món.

Un dia com avui és una bona oportunitat per tal de revisar des d’aquests paràmetres, en cada un de nosaltres o en les estructures socials on participem, quines actituds i pressupòsits profunds atempten o dificulten el desenvolupament de la plena dignitat de la dona i la seva imprescindible aportació social.

“L’esperit d’Assís ha penetrat en el món islàmic”

Històrica visita. Així han qualificat la gran majoria de mitjans de comunicació el viatge apostòlic del papa Francesc als Emirats Àrabs que va tenir lloc del 3 al 5 de febrer de 2019. Però, vist amb unes setmanes de perspectiva, quina és l’anàlisi d’aquesta històrica trobada i quins són els punts importants que es deriven del document signat entre el Gran Imam sunnita d’Al-Azhar, **Ahmed Al-Tayeb**, i el **papa Francesc**?

La Comunitat de Sant’Egidio juntament amb la Delegació de Diàleg Interreligió de l’Arquebisbat de Barcelona, la Federació del Consell Islàmic de Catalunya (FCICAT) i la Unió de Comunitats Islàmiques de Catalunya (UCIDCAT) han organitzat aquest dimecres una jornada d’estudi i reflexió sobre el tema.

“Tos vam quedar parats pel significat de la visita de Francesc als Emirats Àrabs”, ha afirmat el director general d’Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, **Marcel·lí Joan**. Joan apunta al nou pas entre Islam i Catolicisme que el viatge suposa, però reconeix que manca encara “perspectiva històrica per veure tota la rellevància d’aquest viatge”.

Un viatge, el primer d'un pontífex a la península aràbiga, que ha estat seguit arreu del món amb expectació i perplexitat. "Per què els Emirats Àrabs", s'ha preguntat el responsable de Sant Egidio a Barcelona, **Jaume Castro**, i ha assenyalat alguns punts que Andrea Riccardi, fundador del moviment de Sant Egidio, ha expressat aquests darrers dies. La necessitat "de trobar interlocutors en l'Islam", i sobretot fer-ho en la figura de l'imam el-Tayeb, és el punt clau per a Castro.

L'esperit d'Assís

Castro ha recordat que el papa Francesc durant el viatge ha utilitzat paraules potents com 'fraternitat'. "El Papa ha desterrat el concepte de violència en el cor del món musulmà", i ha demanat alhora "viure com a germans". Una petició del pontífex que neix de l'esperit d'Assís, la trobada anual que va impulsar el papa sant **Joan Pau II** l'any 1986, i que ininterrompudament s'ha continuat organitzant.

Per a Castro el viatge als Emirats Àrabs és un clar exemple que "l'esperit d'Assís ha fet penetrar en l'Islam una obertura", i un exemple

dels molts que ja es viuen a casa nostra "quotidianament als nostres carrers".

Però el document signat per tots dos representats religiosos és paper mullat com han apuntat

algunes persones i mitjans de comunicació? Quina és, doncs, l'eficàcia de trobades com la d'Abu Dhabi? Les llavors, recorda Castro, "requereixen paciència i temps". El document denuncia la violència i la guerra associades a les religi-

ons, “missatges que fa molts anys que s’escolten, i que fan constatar que en els Emirats Àrabs l’Esperit d’Assís ha penetrat en el món islàmic”.

El president honorari de la Fundació Joan Maragall, **Antoni Matabosch**, ha estat l’encarregat de clarificar el context històric i alguns dels fets que històricament s’han viscut i que fan d’aquesta trobada un gran pas endavant. Matabosch ha reconegut que “hem d’acceptar la història i purificar la nostra memòria històrica” ja que si no es reverteix, afirma, “no es pot fer diàleg”. Matabosch advoca per crear una nova memòria històrica, “tots tenim la culpa de certes coses, cal crear un nou clima en una nova època”.

El document, per al sacerdot, “és un intent per canviar la història i començar una fraternitat i un acostament”. És un fet important, explica, “i si en parlem, esdevindrà fet històric”.

Les idees bàsiques del document es basen en l’afirmació que tots els éssers han estat creat iguals en drets i lliures, “amb una dignitat in-

trínseca”. Matabosch ha explicat que tots els éssers estem cridats “a ser persones humanes, a tenir drets i deures envers Déu, i amb una responsabilitat afegida amb la vida, amb la natura i envers les altres persones”, tal com indica el títol del document, ‘La fraternitat humana’.

La culminació d’anys de diàleg

Per a **Mohamed Halhoul**, portaveu del Consell Islàmic i Cultural de Catalunya i secretari general de la Federació Islàmica de Catalunya, la trobada als Emirats Àrabs és “exemple del que ja es fa i es viu aquí envers el diàleg”. Halhoul ha posat com a exemple el Grup de Treball Estable de les Religions (GTER). “Les nostres religions són font de valors”, ha expressat. També ha recordat que el profeta Muhàmmad afirma que ‘qui sigui enemic d’un cristià no podrà ser deixeble del Profeta’. “També l’Islam parla de diversitat i totes les escoles parlen sempre de les minories”, ha afirmat Halhoul.

La trobada històrica a Abu Dhabi és per a Halhoul “la culminació d’un diàleg que es va inici-

ar l’any 2013 entre la Santa Seu i el món musulmà”. Ha remarcat també altres gestos del papa Francesc cap a la comunitat musulmana com la tradicional felicitació del Ramadà, la visita a Jordània i Egipte, o al proper viatge al Marroc a finals del mes de març.

El director del Secretariat Diocesà de Relacions Interreligioses de l’arquebisbat de Barcelona, **Joan Hernández**, ha finalitzat la sessió remarcant que sovint el papa Francesc parla “per a creients i no creients”. Ha recordat així que les primeres paraules que va dir el pontífex als Emirats van ser ‘as-salamu alay-kum’. “El Papa va sortir a l’encontre i va anar fins a Abu Dhabi per trobar l’altre”.

Hernández ha clos recordant que el Papa també fa una crida a tothom “per anar plegats a l’arca de la fraternitat i per habitar en una casa comuna”. Tots som iguals, ha afirmat, “i cal acceptar l’altre i estimar-lo amb el cor”.

Najia Lofti: “La banca islàmica va més enllà que la banca ètica”

Najia Lofti és economista especialitzada en economia i finances islàmiques. És directora i presidenta de la primera cooperativa de Serveis Financers Islàmics a Catalunya, a l'hora que professora de finances islàmiques a la UAB i professora de Etnologia del Magreb a la Universitat de Barcelona. La entrevistem per conèixer més sobre el funcionament de la Banca Islàmica i la projecció que hi té a Catalunya.

L'economia islàmica és un sistema que neix d'una sèrie de pensadors que defineixen un sistema econòmic que vagi d'acord amb els valors de la societat islàmica, i els principis de la religió de l'Islam, donat que amb els existents no se sentien satisfets. Podem parlar d'un moment on aquest pensament es concreti en un sistema econòmic existent?

Podem dir que tot això fa gairebé 14 segles que va començar. És veritat que no hi havia una banca islàmica conformada però sí que existien una sèrie de pràctiques econòmiques. Em refereixo al fet que es practicava comerç, inversió sense estar lligades a un sistema, com a exercicis individuals. Amb la colonització de països de cultura àrab-musulmana, van arribar sistemes convencionals d'economia que van ser imposats, els que coneixem com a sistemes capitalistes. Com era d'esperar, el sistema invasor no quadrava amb la identitat, la cultura de la societat envaïda. Això va fer que els intel·lectuals es plantejessin el dilema de continuar amb els sistemes de la colonització, de la globalització, o bé aturar-se i reflexionar en com crear un sistema propi que respectés els preceptes de l'Islam. Per a mi tot això conflueix en la figura d'Abu El Alaa

El Maududi, als anys 40-44. A partir del seu pensament, als anys 60, quan els països van començar a descolonitzar-se, aparegueren les primeres associacions a treballar amb seriositat per elaborar una teoria que lligués bé la pràctica econòmica islàmica que va arribar a finals dels anys 70. L'impuls arriba des de l'Organització de la Cooperació Islàmica que a partir de la reunió de ministres de finances (1973) constitueix el Banc Islàmic de Desenvolupament. Aquesta serà una entitat multilateral, que englobarà 57 països islàmics, finançarà projectes de desenvolupament i començarà la seva activitat al 1975. Aquest any, també apareix el banc de Dubai, el Dubai Islamic Bank, aquest per a mi és l'inici de les institucions financeres islàmiques.

El desenvolupament de la banca islàmica es veu potenciat pel boom del petroli dels anys 2002-08, i per la crisi econòmica internacional.

Sí, aquestes són unes fites importants. Així i tot, ens podríem estendre molt a l'hora de parlar de l'evolució de la banca islàmica, s'han de tenir en compte molts factors polítics, socials, econòmics.

Des del meu punt de vista hi ha dos moments importants. Un que és la **crisi internacional** del 2008-10 on la banca islàmica gràcies al seu sistema de funcionament va mantenir la seva estabilitat. La ciutadania va augmentar el seu grau de desconfiança envers les banques donada la seva visible especulació i inestabilitat. Entre les alternatives més estables, responsables, sociables, preocupades pel medi ambient, varem entrar nosaltres.

Per altra banda, cal recordar els atemptats de les torres bessones de l'11S. La màxima expansió de la banca islàmica es dona llavors. Els inversors musulmans que tenien el seu capital en bancs americans van tenir por de veure els seus comptes congelats, i així és com van portar el seu capital a la banca islàmica.

Parles de la cerca d'alternatives més estables, sociables, responsables. Aquí, a Catalunya, tenim altres entitats com Triodos Bank, Fiare, Coop57, Oikocredit que aposten per una economia més justa, social, transparent. Teniu punts en comú clars, però què és el que diferenciaria la banca islàmica d'aquest altre model de banca ètica?

La banca islàmica va més enllà que la **banca ètica**. Em refereixo al fet que és clar que la banca ètica respecta tot allò que és socialment responsable, i que es fixa molt en els projectes on invertirà els estalvis dels clients... però continua funcionant amb un tipus d'interès encara que sigui just i raonable. La banca islàmica no funciona amb cap mena d'interès, ni amb préstecs a canvi d'interès.

Amb cap mena d'interès?

Amb cap. La banca islàmica funciona amb inversions reals, amb productes reals per a projectes reals. I així és com mantenim el vincle entre l'economia real i la financera, no hi ha nombres imaginaris. La banca islàmica té uns principis molt estrictes, no hi ha cap transacció de diners contra diners. Només hi ha béns reals, no pots vendre alguna cosa que no és teva, per exemple l'especulació que hi ha amb els habitatges no l'hem vist al nostre sistema. Si algú necessita una *murabahah* lliura un escrit on es compromet a pagar el pis i el banc s'encarrega de buscar-li un. Se li facilita, es valora i ambdues parts pacten una comissió que no canvia cap circumstància. Si no pogués pagar al final

el pis, se li troba un pis més petit i econòmic, o en darrera instància es cobreix amb el fons de la *zakat*. Mai es desnona. Cal pensar que treballarem com si fóssim socis, socis d'una cooperativa, que invertim en un projecte, el banc (que fa d'intermediari) i l'estalviador inverteixen en el projecte de l'emprenedor. Els nostres beneficis sovint són més alts que els dels bancs convencionals. Mentre un banc convencional et pot donar un 2,5% de beneficis, nosaltres podem arribar fins al 15%.

Però, llavors el preu dels diners és zero?

No. Però el guany depèn del resultat d'un treball o servei realitzat, hi ha un risc compartit. Nosaltres no podem donar contractes en els quals avancem que guanyaràs un tant per cent dels fons dipositats. Els guanys o els tants per cents vénen donats pels beneficis o pèrdues de l'activitat finançada amb els fons que has dipositat.

Monzer Kahf explica que mentre un agent econòmic liberal es defineix com a maximitzador d'utilitat i beneficis, l'individu islàmic és un maximitzador econòmic i moral, maximitzant l'èxit en aquesta vida i en

la següent. Un busca només el benefici per a ell mateix de forma immediata, l'altre el seu benefici, el de la comunitat, i un benefici present i futur.

Bé, és que l'altra diferència és que la nostra economia segueix els principis de la llei Shai-ra. Un dels preceptes és buscar el benefici d'un mateix i també de la comunitat. Per això s'actua de forma tan responsable a nivell econòmic i aquest és precisament el perquè de la nostra estabilitat i resistència davant de la crisi internacional de la que parlàvem abans.

Si bé és cert que al final també us vàreu sentir. Per exemple, la crisi immobiliària al països del Golf.

La primera fase de la crisi internacional va ser financera, nua i crua, i no va desestabilitzar la banca islàmica. La segona fase va tocar a institucions més particulars, i aquesta tampoc ens va afectar. Però ja quan va entrar en la crisi en l'economia real, llavors sí que va tenir una repercussió. Nosaltres també treballem amb projectes reals, sobre terreny i és normal que ens veiéssim afectats al final.

Parles de la llei Sharía. Aquesta es veu reflectida en els principis de la banca islàmica a través d'una sèrie de principis religiosos concrets com: Zakat, Riba, Gharar, Israf. Qui controla que es complexin aquests principis?

Passem controls molt estrictes. L'òrgan de control s'anomena Comitè de Sharía internacional, té seus a l'àmbit internacional i regional de cada país. Aquest òrgan és qui permet o interromp qualsevol operació o activitat financera. S'ho miren tot amb lupa. Si es considera que l'operació pot ser perjudicial per a les persones o el medi ambient, o es considera que existeix alguna injustícia, no es permetrà l'operació. Tenim l'obligació de passar una sèrie de controls i de demostrar que la zakat està compresa en el nostre sistema financer. Si no passem els controls i els requisits que ens demanen, perdem la certificació de banca islàmica.

Quines opcions hi ha aquí, a Catalunya, de participar d'aquesta economia?

Només estem nosaltres. Ens diem **Coophalal**, som una Societat Cooperativa que subscriu i impulsa la pràctica de l'Economia i les Finan-

ces Islàmiques basades en els principis de la Shaíra. Som una plataforma que posa en contacte a inversors, estalviadors amb emprenedors que volen que la seva activitat segueixi els principis dels quals hem parlat.

Sou els primers a Catalunya. I si algú que no fos musulmà volgués obrir un compte amb vosaltres, podria?

Sí, som pioners a Catalunya, i també som els primers a Espanya. L'altre dia a una conferència del Banc Espanyol ens van mencionar quan al president li van preguntar si a Espanya s'estava movent el sistema de banca islàmica, i per la meua sorpresa ens van mencionar, tot un honor per CoopHalal. És clar que una persona que no sigui musulmana pot obrir un compte amb nosaltres. Una cosa no té veure amb l'altra. La banca islàmica, i CoopHalal està oberta tant a particulars musulmans com a particulars no musulmans.

De fet, a països com Irlanda o regions com Anglaterra hi ha molts clients que han apostat per aquest sistema sense ser musulmans, també hi ha hagut interès i creixement a Ale-

manya, Luxemburg o a Suïssa. Hi ha hagut una evolució a Europa. Quina és la projecció que té a Catalunya?

Nosaltres portem treballant des de 2014, ja tenim a clients tant musulmans com no musulmans. Els que han apostat per nosaltres i invertit el capital en els nostres emprenedors, han obtingut ja els seus primers beneficis.

De moment treballem amb dos contractes només, els que hem trobat que són legals i halal, compatibles amb la llei espanyola. La Murabahah i el Takaful. A poc a poc, anem treballant i avancem. Esperem que la societat conegui la nostra alternativa i que anem creixent junts.

Quins reptes creus que té la banca islàmica?

El repte principal que veig és formar a professionals en aquest sector. No només han de tenir coneixements en economia, també en la llei islàmica. Veig i visc aquesta necessitat en pell pròpia, no paro de fer conferències i assistir a esdeveniments. Hem de ser més professionals formats i interessats en aquest sector. L'altra complicació és merament administrativa, i

també, de forma crítica, manca enginyeria financera, molts van als productes existents en banques convencionals i els halalitzen, nosaltres volem que els productes siguin autèntics, que neixin de la llei islàmica. Ens queda molt per fer, però confiem en el nostre sistema i confiem que els ciutadans estiguin interessats en la nostra proposta.

Preceptes religiosos concrets de caràcter econòmic

Definicions basades en l'article d'**Olivia Orozco de la Torre** "Desarrollo de la economía y banca islámica: evolución histórica y actualidad europea", en les explicacions de Najia Lofti i en la informació que apareix a la web de **CoopHalal**.

- **Zakat:** és la donació, d'un 2,5% de la renda a persones necessitades, és un dels cinc pilars de l'islam.
- **Riba:** prohibició del préstec amb interès
- **Gharar:** Prohibició sobre la incertesa, l'ostentació.

- **Israf:** Prohibició sobre l'extravagància o consum excessiu.
- **Tawhid:** principi d'unicitat sobre la qual es basa l'economia.
- **Jilafah:** Idea que estem aquí de forma temporal, com a usufructuaris de l'obra divina, i per això som responsables i hem de respectar amb màxima cura aquesta obra. D'aquí es dedueix la responsabilitat amb les persones, amb el medi ambient. El no invertir en negocis com l'alcohol, la prostitució, les armes...
- **Falah:** Èxit en aquesta vida i en la següent. Quan parlem d'invertir per benefici propi i de l'altre, estem parlant d'aquest èxit.

Alguns contractes, productes, que es poden donar a la banca islàmica

Hi ha més de 300 contractes existents a la banca islàmica. Aquests només en són alguns.

- **Qard al-hasan Qard al-hasan:** préstec de lliure interès. S'utilitza tant en comptes corrents com en préstecs personals.
- **Musharakah** és el contracte d'associació o participació que formalitza l'associació en una operació d'inversió o activitat econòmica en la que ambdós posen capital i treball.
- **Mudarabah** significa 'associació limitada' és el contracte que regula l'associació entre un soci que posa simplement el capital i l'altre que realitza la inversió. Equivalent a la *commenda* cristiana.
- **Murabahah** és el contracte que formalitza una operació de revenda d'un bé o canvi d'una

comissió pel servei realitzat.

- **Iyarah** és el contracte a través del qual el banc compra un bé o el lloga al client, a canvi d'un percentatge pel servei i risc incorregut. Inclou la versió **iyara-wa-iqtina**, en el que el client posseeix l'opció de compra al final del període de pagament. S'utilitza sobretot per les hipoteques.
- **Sukuk:** aquests bons cobreixen la funció d'un bo de deute convencional, però el seu rendiment no és un percentatge del cost del bo, sinó dels rendiments d'un actiu o participació que es compra a través d'un contracte islàmic.
- **Takaful:** Assegurança solidària que es basa a la cooperació, protecció i ajuda mútua.

6 anys del papa Francesc

Jorge Mario Bergoglio el 13 de març del 2013 va esdevenir el **papa Francesc**. Fa sis anys de l'elecció de Francesc com a bisbe de Roma. Una efemèride que ens serveix per recordar alguns aspectes del darrer any de pontificat que ha hagut d'abordar Francesc.

El Papa dels gestos, el Papa de les selfies i les xarxes socials, el Papa de les entrevistes en avions i el Papa de la denúncia clara i ferma. El sisè any de Francesc ha vingut marcat per la celebració del Sínode dels Joves, però també per la publicació de l'Exhortació Apostòlica 'Gaudete et Exsultate', la gestió dels casos de pederàstia a Xile, la conspiració del ex nunci Viganò, el viatge als Emirats Àrabs, o la Cimera Anti Abusos que s'acaba de celebrar.

Ahora, el papa Francesc no ha deixat de fer grans gestos, titulars i denúncies socials. Visi-

tant presos, tocant el crostó a polítics, denunciant el tràfic de persones, la prostitució o reivindicant una solució pels migrants i refugiats. També ha estat l'any en què Francesc ha canonitzat Pau VI i Òscar Romero, i ha manat l'obertura dels arxius secrets de Pius XII.

El 2018 també ha estat l'any d'estrena del documental 'El papa Francisco. Un hombre de palabra', del director **Wim Wenders**. Una pel·lícula que dona veu i rostre al papa Francesc i que sintetitza alguns dels seus aspectes pastorals que l'han fet proper, coherent i una figura legítima per a tot el món.

El sisè any de pontificat de Francesc s'iniciava amb la publicació el 19 de març de 2018 d'una **nova Exhortació Apostòlica**, 'Gaudete et Exsultate'. Una exhortació que promou la santedat però des de la vida quotidiana i que la presenta

com una missió més que com la perfecció i que sempre té com a referents als altres i mai en la perfecció individual o autoreferencial.

El mes de maig del 2018 al Papa se li va girar feina i una feina dura i corprenedora, afrontar els casos de pederàstia a Xile. A les greus acusacions i delictes comesos es va sumar la renúncia en ple de tots els bisbes del país. Al Papa no li va tremolar la mà a l'hora de denunciar públicament la manca de transparència de l'Església a Xile en la gestió dels casos d'abusos sexuals i afirmar que s'havien destruït documents comprometedors als arxius eclesiàstics.

I si semblava que les vacances estivals a Europa calmarien les aigües al Vaticà res més lluny de la realitat. L'inici del curs escolar li tenia preparada al Papa una altra dificultat, la conspiració contra la seva figura per part del bisbe **Viganò**, ex-nunci a Washington.

Viganò va fer pública una carta en la que demanava obertament la renúncia del Papa, acusant-lo d'haver encobert abusadors. Aquesta dura conspiració, que va comptar amb el suport d'alguns lobbys interessats en mantenir poder i

privilegis, també va suposar una **onada de reaccions i suports** a Francesc.

El setembre també era el mes de l'estrena a l'Estat Espanyol de la **pel·lícula de Wim Wenders sobre el pontífex**. Un documental amable que no deixa ningú indiferent i que aborda a través de les seves paraules i els seus gestos temes cabdals i socials com són la defensa pel medi ambient, el problema de les migracions, les malalties de la cúria, el valor de la família o el diàleg interreligiós.

El mes d'octubre va ser un mes marcat en l'agenda del papa Francesc per la canonització de **Pau VI** i el bisbe **Òscar Romero** i per la celebració del Sínode dels Joves. El Sínode **va aprovar** un text final orientatiu pel treball i presència dels joves en les comunitats eclesials. Alhora, demanava pels joves més protagonisme i llibertat en la vida eclesial. Recollia els principals problemes i reptes que han d'afrontar avui els joves, com l'atur, la immigració i les diverses formes d'explotació, o la vida en el món digital, i abordava temes polèmics com el paper de la dona a l'Església, els abusos, la sexualitat o el clericalisme.

Iniciat ja l'any 2019, i durant el mes de febrer, el papa Francesc **ha visitat** els Emirats Àrabs, una gesta que molts mitjans i analistes van qualificar d'històrica per ser la primera vegada que un pontífex visita els Emirats Àrabs Units, territori on va néixer l'islam.

I també durant el segon mes de l'any 2019 Francesc ha presidit una Cimera també històrica i esperada, la **Trobada** sobre "La protecció dels menors en l'Església", que ha donat nombrosos titulars i minuts als mitjans de comunicació de tot el món.

Ja iniciat el mes de març, a finals del seu sisè any de pontificat, el papa Francesc ha tingut temps encara per anunciar que d'aquí a un any, el març de 2020, **s'obriran** els arxius secrets de **Pius XII**, figura controvertida pel seu paper a la Segona Guerra Mundial.

Quins gestos i canvis li depararà el setè any de pontificat a Francesc?

Mor Enriqueta Capdevila, renovadora de la pedagogia i la catequesi

La matinada de dilluns va marxar una dona clau en la renovació de la pedagogia i la catequesi del nostre país. Després d'una vida orientada als més petits, **Enriqueta Capdevila** ha mort amb 84 anys. Moguda per una forta intuïció i vocació pedagògica, va dedicar molts esforços a produir material per a educar els infants, als qui reconeixia una dignitat inherent. Se'ls estimava i els volia fer créixer. En l'àmbit eclesial, va viure i aplicar el Concili Vaticà II a l'Església catalana des del minut zero.

Enriqueta Capdevila i Gras (Reus, 1934) tenia un estil pedagògic amè i directe, i combinava el sentit estètic i la funcionalitat dels materials

que elaborava. Amb una gran capacitat de treball personal i en equip, va viure una vida austera i mai no li va faltar el sentit de l'humor. A banda de l'ensenyament, es va dedicar també a la formació de mestres i catequistes i a elaborar llibres i materials per a infants i adolescents.

Va ser molts anys col·laboradora del **Secretariat Interdiocesà de Catalunya i les Illes Balears**, i també la primera dona que va donar classes -de psicologia- al Seminari de Barcelona. Va impartir conferències de Quaresma a Montserrat i també al Fòrum Vida i Evangeli, que reunia periòdicament els grups més progressistes de l'Església catalana.

L'escola, tan important com la catequesi

Va trobar la primera feina de mestra l'any 1960 a la filial número 1 de l'**Institut Femení Maragall**, vinculat a la parròquia del Sagrat Cor del Poblenou de Barcelona. Després va treballar a l'**Escola Betània/Patmos** i més tard **Joan Bada**, delegat d'Ensenyament de l'Arquebisbat de Barcelona, la va nomenar directora de l'**Escola IPSE**, al número 175 del carrer Casanova.

Allí va donar una empenta important en aquest centre que pertany a la parròquia de la Mare de Déu del Pilar, on va exercir la direcció fins que es va jubilar l'any 2000. Ella deia, però, que “una es pot jubilar de fer de mestra, però de ser mestra, no se'n jubila mai”.

“L'escola per ella era tan important com la catequesi”, explica l'editora **Rosa M. Zaragoza**, amb qui compartia amistat des de feia més de quaranta anys. “Era una persona molt divertida, amb un sentit de l'humor afinadíssim”, hi afegeix. L'editora considera que “aplicava la seva pedagogia amb totes les coses del dia a dia i amb totes les persones”.

Capdevila era una persona cultivada. “Una gran amant de la música i de l'art, i una gran lectora”, apunta Zaragoza. En destaca el seu caràcter dialogant i la seva permanent connexió amb l'actualitat. “Era una persona molt pencaire, sabia estar i fer a cada moment el que tocava, i era coneixedora de les seves limitacions, especialment els últims anys”, hi afegeix. Quan es van acusar les seves dificultats de mobilitat, va reconèixer que “l'ordinador era la finestra i el punt de connexió amb el món exterior”, explica.

Al servei dels infants

Amb l'equip pedagògic de l'Escola Betània de Barcelona, va escriure un llibre de referència en la catequesi dels anys seixanta i setanta: *Creo en tí, Señor: curso de iniciación a una catequesis de pre-adolescencia para niños y niñas de 10-11 años* (Hogar del Libro, 1967).

Va formar part de l'equip liderat per **Joan Bada**, delegat episcopal d'ensenyament i catequesi (1973-1980) junt amb el **monjo de Montserrat Lluís Duch** i el **bibliista Javier Velasco**. Van treballar plegats durant molts anys en una pro-

posta de cultura religiosa a les escoles en un moment en què Bada considerava que “l'entorn social de Catalunya no resisteix més una classe de fe i moral catòlica”.

Dins de la col·lecció ‘Cultura religiosa’, Capdevila va escriure amb **Manuel Bellmunt** el llibre *Els homes cerquen Déu* (Edebé, 1978) i amb **Jesús Ballaz**, el llibre *Ocell de l'albada* (Edebé, 1979), entre d'altres. L'any 1980 va publicar *Psicologia de la infància* amb edicions de la Facultat de Teologia de Catalunya dins la col·lecció Biblioteca bàsica del catequista; també *El nom de cada cosa* (1980, Hogar del Libro) dins la col·lecció Nadal. Del 1985 al 1990 va ser assessora pedagògica dels llibres de text d'EGB a l'Editorial Edebé.

Col·laboradora del SIC

L'any 1994, al Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC), en col·laboració amb el departament de Catequesi d'Infants, Capdevila va publicar una col·lecció de quaderns que oferien consells pràctics als pares amb el títol ‘El compromís d'educar l'infant en la fe’. Un material per parlar de Déu i dels temps litúrgics, i que contenia

pregàries senzilles i contes per als menuts. “Perquè us ajudin des de la fe a fixar-vos i a estimar el vostre fill petit que amb vosaltres ha d’esdevenir un bon cristià fet i dret”, explicava **el seu amic Josep M. Aragonès** a la presentació de la col·lecció. Els quaderns portaven per títol *El més petit de tots* (de 0 a 3 anys), *La família creix* (de 3 a 5 anys), i *De cara enfora* (de 5 a 7 anys).

Amb el bisbe **Sebastià Taltavull** va escriure *Els primers anys de la vida: la iniciació cristiana dels infants fins a 6 o 7 anys* (Secretariat Interdiocesà de catequesi, 2004). I el seu darrer llibre *-Deixeu que els nens vinguin a mi: la iniciació dels més petits a la vida cristiana* (CPL, 2013)- el va escriure amb **Enric Termes**, amic i rector de la seva parròquia de referència: Sant Josep Oriol, de Barcelona.

Preocupada pel pensament i la cultura

Entre els anys 2005-2011 va col·laborar amb la **revista Relats**, de pensament per joves, així com també al Pregactualitat, una iniciativa de pregàries virtuals del web **pregaria.cat** de la Companyia de Jesús. En aquesta mateixa època va col·laborar com a assessora i també com a **autora a Edicions Saragossa**.

L'any 2007 hi va publicar un dels seus darrers títols: *Gira la roda* (Edicions Saragossa), una antologia de textos proposats per narrar contes, escoltar i dialogar, amb pròleg del jesuïta **Enric Puig**. El secretari general de Fundació Escola Cristiana de Catalunya va definir les aportacions de Capdevila com a “veritables tractats de pedagogia de la quotidianitat”. També agràia la

sinceritat de l'autora: “Diu el que pensa, estigui o no de moda”.

Enriqueta Capdevila va explorar el potencial educatiu dels contes. En **una entrevista** explicava que hi va dedicar la tesi de llicenciatura: “Els contes personifiquen actituds, valors, virtuts, vicis i contravalors. De tot plegat, no se'n poden fer discursos als nens. No pots explicar a un nen què és l'odi, però sí que hi havia dos païos que s'odiaven a mort. A més, en els contes, quan hi ha problemes, el personatge més petit obté la victòria. El missatge que tu dones al nen és ‘tu pots guanyar el mal’”.

Fotografia: Montse Esteve | Basílica de Santa Maria de Vilafranca.

Viralitzar bones experiències d'Església

És possible mostrar la cara positiva de l'Església? No només és possible, sinó necessari. Això és el que va pensar l'assessora en alimentació **Astrid Barqué** quan **va demanar a Twitter** viralitzar "bones experiències d'Església". A la crisi institucional viscuda per les denúncies d'abusos a menors en el marc de la comunitat cristiana, Barqué detectava també una crisi comunicativa.

"És una reflexió en veu alta" d'algú que no es dedica a la comunicació. Astrid Barqué (Vilafranca del Penedès, 1981) s'ha especialitzat en alimentació natural i esportiva, i té molta presència a xarxes socials. El seu món personal l'aboca a Twitter. En canvi, Instagram i Youtube, on penja consells de nutrició, els fa servir com a aparador laboral.

"Els abusos no són tota la veritat de les parròquies", defensa Barqué. Amb l'objectiu de "donar sortida comunicativa" al gruix d'iniciatives constructives que tenen lloc en el dia a dia de les comunitats cristianes, el 12 de febrer va fer una crida espontània a Twitter:

Astrid Barqué
@astridbarque

Fa dies q penso en iniciar campanya a les xarxes q viralitzi bones experiències amb l'Església,pq els qui no la viuen,no es quedin amb la idea q tots són uns abusadors,ja q les úniques notícies q se senten són nefastes(i malauradament reals)però també es fa bona feina i no es veu

♡ 42 12:52 - 12 de febr. de 2019

Barqué és catequista a la parròquia de Vilafranca del Penedès. Condueix un grup de missa d'infants als qui explica l'evangeli. I cada mes es troba amb d'altres joves als despatxos parroquials per parlar de com viuen el dia a dia com a cristians. Els acompanya en **Xavier Aymerich**, el rector de la parròquia. Porta els seus tres fills a l'esplai parroquial i la mitjana s'està preparant per fer la comunió. "La fe la vivim com a família", diu. I a les xarxes no se n'amaga: "Sempre publico que sóc practicant; no em fa vergonya i tot i que això no és tendència, jo sí que ho visc".

La proposta de campanya

"L'únic que es mostra als mitjans generalistes és la mala praxis; i totes les coses bones que es fan sembla que no existeixin". En l'àmbit de protecció dels menors considera que "ja s'hi està treballant a fons" i que "és un tema que preocupa a l'Església". Com a feligresa té l'antena posada en els mitjans especialitzats, que fan seguiment del treball que ha engegat la institució amb un clara intenció de transparència, escolta i acompanyament a les víctimes. Veu amb perplexitat que d'aquesta part "els mitjans de comunicació generalistes no se'n facin ressò".

"Els qui fem parròquia i hi participem activament ja ho sabem que es fan moltes coses bones, però això no fa soroll". Té molt clar que "hi ha mossens que són uns pencaires, que fan molt de bé i ajuden a moltes persones". I considera que "ficar-los a tots dins del mateix sac és injust".

El biaix de les percepcions

Com a especialista en alimentació, Barqué col·labora en diversos mitjans de comunicació. "La gent que em coneix sap que sóc practicant i que estic vinculada a la parròquia", diu. El director d'un dels programes amb qui col·labora li va preguntar recentment. "Tu que ets de missa, a quantes persones ha abusat el mossèn de la teva parròquia?". No va rebatre en aquell moment el que va considerar "un comentari desafortunat". Però la situació va servir de detonant: "Això sí que ho teniu en boca i lo bo no", va pensar i de seguida va sentir la necessitat de parlar-ne.

"Em va fer ràbia que fes aquest comentari una persona que mai parla de l'Església". Però ho atribueix al resultat de tot un relat públic unidireccional, que voldria revertir. "Les úniques notícies que se senten ara de l'Església són les do-

lentes". Barqué considera preocupant la manca de contrast: el relat és unidireccional i transmet una idea esbiaixada del que és l'Església. I es pregunta "quina accessibilitat té l'Església als mitjans generalistes?".

Autoestima tocada

Hi troba a faltar la seva veu. "Em preocupa com a persona que formo Església, perquè penso que l'Església la fem tots". Diu que "si no estàs ficat en aquest món sembla que no existeixi res més". Considera que parlar en positiu en l'àmbit religiós té un mèrit relatiu. I que es tracta de "donar una altra imatge d'Església a través d'un àmbit no catòlic ni practicant".

Sobre els abusos a menors denunciats, és contundent: "És terrible i molt greu que això passi". Una realitat que en el cas dels fidels contradia la seva missió: "El que volem és ser bones persones a imatge de Déu i això allunya molt del que de debò vol dir ser bona persona". I es pregunta "qui no tindria l'autoestima tocada després d'això?". Però és conscient també que "de pederastes n'hi ha a tot arreu, malauradament, no només passa a l'Església".

“Us regalo la idea”

Tota aquesta “reflexió en veu alta” encara no ha avançat. Creu que si tira endavant una campanya ha d’adreçar-se al públic de fora de les comunitats: “Seria per la gent que no viu la parròquia, perquè no són cristians practicants”. Apunta que aquesta desinformació “pot fer

que s’allunyin i potser en algun moment de la seva vida també els ve de gust apropar-s’hi; però si només tenen aquestes notícies, no s’hi aproparan mai”.

A nivell virtual ha tingut per ara poques respostes. “Encara hi segueixo pensant, sóc molt de xarxes i veig la força que tenen i l’altaveu que

són”. Amb broma, conclou: “Us regalo la idea i si la tireu endavant seré la primera a fer un *like!*”.

L'escola concertada catalana s'uneix per reivindicar el seu model educatiu

L'escola concertada catalana ha presentat aquest dijous en una roda de premsa al Col·legi de Periodistes una campanya unitària per reivindicar la seva tasca social i pedagògica a Catalunya i posar en valor el seu model educatiu. És la primera vegada que les quatre associacions d'escoles concertades de Catalunya s'uneixen per defensar el sistema de concert de forma conjunta.

En aquest sentit, **Eva Salvà**, portaveu de la plataforma Escola Concertada, ha explicat que totes les associacions s'han unit "per enfortir l'espai que actualment ocupa l'escola concertada catalana" i ha destacat que la plataforma pretén "donar a conèixer el model educatiu que defensem i explicar la feina que fem".

A dia d'avui, l'escola concertada representa més del 30% de l'alumnat d'infantil, primària, l'ESO i Batxillerat a Catalunya, una xifra més elevada que a la resta de l'Estat. "La diversitat de l'escola concertada respon a la pluralitat social de Catalunya i aquesta és la nostra riquesa", ha destacat **Miquel Mateo**, portaveu de la campanya.

La plataforma també vol reclamar una millora en el finançament públic que rep tot el sistema educatiu català i, concretament, l'escola concertada, que es troba lluny del que fixa la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), que es va aprovar fa deu anys amb un ampli consens polític. El pressupost dedicat a garantir la gratuïtat de la plaça ha disminuït un 15,4% durant els dar-

ters anys, tot i haver-se incrementat l'alumnat de l'escola concertada. "Malgrat els canvis demogràfics, la crisi econòmica i la insuficiència de finançament, l'escola concertada segueix creixent perquè centenars de milers de mares i pares hi confien", ha destacat **Carles Camí**, portaveu de la campanya.

Jordi Garcia, portaveu de la plataforma, ha posat de manifest que "l'escola concertada és un

dels elements que garanteix el dret a l'educació dels joves i infants i, alhora, permet que les famílies puguin triar quin tipus d'educació volen donar als seus fills". Per això, Garcia ha afegit que la unitat de l'escola concertada no és una qüestió conjuntural i que té vocació de permanència en el temps.

Els portaveus de l'Escola Concertada són Carles Camí, president de la Confederació de Cen-

tres Autònoms d'Ensenyament de Catalunya, Eva Salvà directora general de l'Agrupació Escolar Catalana, Jordi Garcia, vicepresident de la Federació Catalana de Centres d'Ensenyament, i Miquel Mateo, secretari general adjunt de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya.

Celebració de la Diada de Sant Ignasi a les escoles de Jesuïtes Educació

Aquest dimarts les escoles de la xarxa **Jesuïtes Educació** han celebrat la diada de Sant Ignasi. Una jornada per aprofundir en el coneixement de la figura d'Ignasi de Loiola, coincidint amb la data de l'aniversari de la seva canonització del seu patró. Amb el lema "Qualsevol aventura comença amb una resposta... Ignasi va dir SÍ" és un moment per agrair el camí recorregut i promoure la justícia social i contribuir a la humanització del món, amb gratitud i esperança.

JESUÏTES | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Chromecamp, quan els nens són els que ensenyen

Gairebé 300 alumnes faran de professors en una jornada formativa "**EdTech**" que tindrà lloc a **CaixaForum de Barcelona** aquest dissabte. És el primer esdeveniment d'aquestes característiques a tot Europa i compta ja amb 390 inscrits. Serà en una jornada matinal de formació adreçada al professorat i amb una característica particular: invertir els rols. Els nens mostraran als docents com la tecnologia els ha acompanyat en el procés d'aprenentatge i es convertiran en protagonistes.

VEDRUNA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Els claretians porten a Fiscalia tots els indicis d'abusos

Un mes després que es conegués un primer cas de presumptes abusos en un dels nostres centres educatius, actualitzem la informació rebuda i les mesures preses per afrontar-les. Amb aquesta comunicació, reitem el compromís dels **Missioners Claretians** per aclarir qualsevol fet del passat i que s'assumeixin les responsabilitats pertinents. L'objectiu final és aprendre del passat perquè avui la infància tingui un entorn amb la màxima protecció que es pugui aconseguir.

CLARETIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'EspaiCaixa Francesc d'Assís obre les portes

Nou espai a Manresa dedicat a la infància i a la família, l'EspaiCaixa Francesc d'Assís. Dilluns 11 de març es va posar en marxa la transformació iniciada fa dos anys d'una part del Convent de Santa Clara de Manresa -l'antic noviciat i l'hort-, edifici que data del principi del segle XIII i que la comunitat de monges dominiques va cedir a "la Caixa" per dur a terme aquest projecte. Amb aquesta inauguració, es podrà visualitzar la feina que es realitza de forma integral amb les famílies i els infants, i la interacció dels diversos agents socials que interactuen en el procés.

LA CAIXA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Sant Joan de Gràcia, una joia modernista al cor del barri barceloní

Catalonia Sacra inicia dissabte a Barcelona les 40 activitats de l'agenda cultural d'aquest 2019 per conèixer i difondre el patrimoni cultural d'arrel religiosa. Núria Gil conduirà dissabte una visita guiada per conèixer l'església de Sant Joan de Gràcia. Situada en l'emplaçament de l'antiga torre de la Virreina, encara en conserva algun vestigi. L'església va ser construïda entre el 1874 i el 1884. L'edifici amaga a l'interior una autèntica joia modernista, la capella del Santíssim de Francesc Berenguer, amic i col·laborador d'Antoni Gaudí.

CATALONIA SACRA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Tornen els divendres de pensament al Museu de Solsona

El Museu de Solsona celebra cinc anys del cicle 'Divendres de pensament al Museu'. Aquesta proposta cultural s'ha convertit en una referència dins el territori, tant per la qualitat de les conferències com per l'assistència de públic, cada vegada més nombros i més divers. Enguany parlaran del barroc des de l'art, el territori, el folklore i la literatura". Les conferències tenen lloc quatre divendres de quaresma (entre el 15 de març i el 5 d'abril de 2019) a les set del vespre.

MUSEU DE SOLSONA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'Església convida els cristians a votar als partits que estiguin en favor dels més empobrits
Dij, 14/3/2019 | La Vanguardia

Sant Julià i el Bisbat de Girona acorden nous usos per a l'església dels Sants Metges
Dc, 13/03/2019 | Diari De Girona

El cardenal Pell condemnat a sis anys per abusos sexuals
Dj, 14/03/2019 | Vatican Insider

L'Església espanyola va ordenar a 135 nous sacerdots aquest 2018, un 24% més que el 2017, però cauen un 4,8% els seminaristes
Dm, 12/03/2019 | La Vanguardia

Comença el rodatge de L'enigma Verdaguer, un film dedicat a la vida i obra del poeta
Dil, 11/03/2019 | Vilaweb

La reobertura dels «josepets» il·lusiona els tortosins
Dg, 10/03/2019 | Diari de Tarragona

Campanya d'aliments extraordinària a Càritas parroquial de Sant Pau de Tarragona
Dg, 10/03/2019 | Diari de Tarragona

Miquel Calsina: "És bo que des d'un àmbit eclesial es puguin plantejar debats amb una reflexió més tranquil·la"
Dv, 15/03/2019 | Ara

Dilluns 18 de març

- **Per la canonització de Francesc Butinyà.** 11 h. Església parroquial de Santa Maria dels Turers. Banyoles.
- **Concert del cor i banda de música de Seycove Secondary School (Canadà).** 18 h. Església de Sant Gaietà - P. Teatins. Barcelona.
- **Teresa Bermúdez comenta l'actualitat del mes.** 19 h. Fundació Joan Maragall. Barcelona.
- **Trobar Déu en els més necessitats, amb Victòria Molins.** 19:30 h. Facultat de Filosofia - UB.
- **Església, propietats i immatriculacions, per Antoni Matabosch.** 19:30 h. Estudis Socials Cristianisme Segle XXI - Mataró. Fundació Iluro.
- **La bondat a la Bíblia, amb Teresa Solà.** 19:30 h. Institució Cultural del CIC. Barcelona.
- **El beat Marià Mullerat.** 20 h. Organitza Arxiprestat de Tarragona. Església parroquial de Sant Francesc d'Assís.

Dimarts 19 de març

- **150 aniversari de Sant Josep de Badalona.** 20 h. Parròquia de Sant Josep de Badalona
- **Contra l'aïllament de persones grans.** 20 h. Organitza parròquies de Valls. Auditori de la Residència Santa Teresa de Valls.
- **Una política des de l'humanisme cristià, per Joan Rigol.** 20 h. Locals parroquials de Santa Maria. Igualada.
- **Pregàries dels dimarts a la Cova de Manresa.** De 21 a 22 h.

Dimecres 20 de març

- **Sor Lucía Caram, a la Jornada 'Felicitat i treball'.** De 9:30 a 13:30 h. Organitza UGT Catalunya. Sala de les Brigades Internacionals - Seu UGT Catalunya. Barcelona.
- **Lliurament del V Memorial Pere Tena de Pastoral Litúrgica.** De 17 a 19:30 h. Organitza Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona. Seminari Conciliar de Barcelona.

- **Pregària pels presos polítics.** 18:45 h. Monestir de Sant Pere de les Puel·les. Barcelona.
- **Presentació del llibre sobre els Goigs de la Mercè en els 800 anys de l'orde.** De 19 a 20 h. Llibreria Claret. Barcelona.
- **La confrontació occident-orient, per Josep Hernando.** 19 h. Organitza Fundació Joan Maragall. Facultat Geografia i Història - UB.
- **V Cicle Ignàgora: Montserrat en el camí de Sant Ignasi.** De 19 a 20:30 h. Cova de Sant Ignasi.
- **Presentació de 'Mujeres, espiritualidad y liderazgo', de Silvia Martínez Cano (ed).** 19 h. Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **La santedal al segle XXI, per Josep Àngel Saiz.** 19:15 h. Catedral de Terrassa.
- **Què espera de nosaltres el papa Francesc?, per Sergi Gordo.** 19:30 h. Catedral de Barcelona.
- **Religiositat i ciutat, amb Joaquim Nadal.** 20 h. Casa de Cultura de Girona.

Dijous 21 de març

- **El Viacrucis: història i devoció, per Eduard Rey.** 19 h. F. Cultura Religiosa-Editorial Balmes. Barcelona.
- **L'alteritat i la ceguesa moral: Seyla Benhabib i Zigmunt Bauman, amb Montserrat Campos.** 19 h. Seminari Conciliar de Barcelona.
- **L'obra de Bartolomé Ordóñez i Joan de Borgonya, per Marià Carbonell.** 19:30 h. Catedral de Barcelona.
- **"Van Gogh. L'home de fe".** De 20 a 21 h. Caputxins de Pompeia. Barcelona.
- **L'espiritualitat de la Quaresma des de l'art, per M. Àngels Turon.** 20:30 h. Col·legi de les Escolàpies. Figueres.

Divendres 22 de març

- **Seminari sobre el catecumenat.** De 10:30 a 16 h. Seminari Conciliar de Barcelona.

- **Estimar els altres com a tu mateix, amb Eduard Fonts.** Fins al 24 de març. Cova de Sant Ignasi.
- **Jornades de Professionals Sanitaris Cristians.** Fins al 24. De 15:30 a 13 h. Alberg-Residència Martí-Codolar. Barcelona.
- **Molta gent petita... transforma el món, per Begoña Iñarra.** 18 h. Organitza Justícia i Pau. Casal Cívic. Cervera.
- **L'evolució d'una identitat, del Barroc als nostres dies, amb Jaume Cuadrench.** 19 h. Museu de Solsona.
- **Viacrucis pel beat Marià Mullerat.** 19 h. Amfiteatre de Tarragona.
- **Bach i Tournemine en concert.** 19:30 h. Oratori Sant Felip Neri. Barcelona.
- **Retorn a Granollers del retaule gòtic de sant Esteve.** Fins al 24 de març. Museu de Granollers.
- **Un encontre amb la Paraula.** Del 22 a les 20 h al 24 de març a les 16 h. Organitza Escola d'Evangelització

Sant Andreu de Solsona Seminari de Solsona.

Dissabte 23 de març

- **Taller bíblic.** Casa de l'Església. Sant Feliu de Llobregat.
- **Retir de meditació zen a la ciutat.** Del 23 a les 7:30 h fins el 24 a les 14 h. Centre Zen de Barcelona.
- **Recés de Quaresma, amb Maria Teresa Botey.** De 10 a 17 h. Monestir Sant Pere Puel·les. Barcelona.
- **Dissabtes de pregària contemplativa.** De 10:30 a 17:30 h. Cova de Sant Ignasi. Manresa.
- **Tres catalans de la tercera Espanya, per Hilari Ragner.** 11 h. Cristianisme i Justícia. Barcelona.
- **Beatificació de Marià Mullerat.** 11 h. Catedral de Tarragona.
- **Els manuscrits de Sant Feliu.** 12 h. Basílica de Sant Feliu de Girona.
- **Sobre l'amor i el sexe, amb Jesús M. Silva Castignani.** 13 h. Basílica de la Puríssima Concepció

i Assumpció de Nostra Senyora. Barcelona.

- **Recés de Quaresma al Santuari de l'Ajuda.** De 17:30 a 19 h. Organitza Caputxins de Pompeia. Santuari de l'Ajuda. Barcelona.
- **Treballar la interioritat i l'espiritualitat per oferir Jesús.** 18 h. Organitza ACO Terrassa. Església de Santa Rosa. Mollet del Vallès.
- **Passejada de gegants i cavallets.** 18 h. Organitza Càritas Mataró. Plaça de Santa Anna.
- **Presentació de 'Solo un Jesús marica puede salvarnos'.** 18 h. Centre LGTBI de Barcelona.
- **Cantata solidària de Bach.** 20:15 h. Església M. de Déu del Carme dels pares carmelites de Badalona.

Diumenge 24 de març

- **Meditar en bodichita per obrir el cor, per Nicolás Viñés.** De 10:30 a 14 h. Dharmadhatu. Barcelona.
- **Inauguració de la casa d'acollida 'Mossèn Pere Oliveras**

Lapostolet". 13 h. Parròquia de Santa Maria de Sants. Barcelona.

- **La Passió d'Uldecona.** Fins el 25 de maig. Teatre Orfeó Montsià.
- **Concert de l'Escola de música Accent.** 18 h. Església de Sant Gaietà - P. Teatins. Barcelona.
- **Acció de gràcies per la beatificació de Marià Mullerat.** 18 h. Església parroquial de Sant Jaume Apòstol. Arbeca.
- **Ordenació d'un nou diaca.** 18 h. Catedral de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.
- **Fraternitat: Relació amb les parròquies veïnes, amb Joan Cabot.** 18:30 h. Parròquia de la Mare de Déu del Carme. Barcelona.
- **Cantates germàniques.**
- **Telemann, Bach, Haen del.** 19 h. Organitza Orquestra Barroca Catalana. Església de Sant Felip Neri. Barcelona.
- **Camins pràctics de Nova Evangelització.** 19 h. Basílica de la Puríssima Concepció i Assumpció de Nostra Senyora. Barcelona.

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Tot a punt per demà al @CCPinar per a la Trobada d'Educadors d'Obres Socials #maristes, #Dretsdelinfants, visibilització de l' #abússexual infantil. Us hi esperem! #maristespelsdretsdelinfants @AjRubi @jorgecar1939 @fedaia @BisbatTerrassa

17:04 · 14 març 19 · Twitter Web Client

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

Avui parlem d' #islam i #comunicació amb Diego Sarrio, rector del @IstitutPisai de #Roma al Seminari amb la @FundacioJM

↳ Altres religiosos i 9 més

14:27 · 15 març 19 · Twitter for iPhone

Monestir de Poblet
@MonestirPoblet

El dia 27 d'abril, dissabte dins l'Octava de Pasqua, durant la missa conventual de les 10:00 h., el nostre germà fra Borja Peyra rebrà l'ordenació presbiteral, i els nostres germans fra David Renart i fra Bernat Folcrà l'ordenació diaconal, per part de l'arquebisbe Pujol

↳ Arquebisbat TUN i 6 més

10:05 · 15 març 19 · Twitter Web Client

La Salle Catalunya
@LaSalleCat

#EncèniaLlumdeQuaresma La raó de ser de la Fundació Comtal és l'educació i la inserció social de nens, adolescents i joves en situació de vulnerabilitat i oferir-los una oportunitat #SomLaSalle

↳ La Salle i 1 més

11:00 · 10 març 19 · Hootsuite Inc.

Unió de Religiosos de Catalunya
@ReligiososCat

Avui, celebrem 6 anys de l'arribada del @PapaFrancesc! Aprofitem per agrair i recordar el seu suport, citant les seves paraules cap als religiosos i religioses → "La #vidaconsagrada no és supervivència, és vida nova. És una trobada viva del Senyor amb el seu poble".

17:09 · 13 març 19 · Twitter Web Client

arxiu escola pia cat
@arxivopc

Ahí van venir a visitar l'arxiu un grup d'estudants de formació ocupacional administrativa de @epiasantantoni @escolapiacat #arxius

17:16 · 12 març 19 · Twitter Web Client

Escola Pia Catalunya
@escolapiacat

Els alumnes d'@EscolaPiaCaldes visiten @serveisolidari a la sessió d'intercanvi amb joves participants dels projectes de la fundació. Quines realitats comparteixen? Com és arribar a Catalunya sense entendre l'idioma? Aquestes i moltes preguntes més han protagonitzat la jornada.

12:42 · 15 març 19 · Twitter for iPhone

MCECC
@esplaisMCECC

Així es preparen les més de 1.200 acreditacions per a la #TrocaJove19! El compte enre ja ha començat! Agafeu forces que, a partir de les 10 del matí, comencem! 🙌 #SomMoviment #esplaisMCECC

↳ Zona 2 MCECC i 9 més

20:51 · 15 març 19 · Twitter for Android

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Els colors de la llum a l'interior de la #SagradaFamilia ofereixen contrastos únics a cada moment del dia

11:44 · 12 març 19 · Twitter Web Client

Cristianisme i Justícia
@CJusticia

Després de veure la sessió passada el federalisme, avui al seminari social amb @Animus_Defendi aprofundim en el dret d'autodeterminació #SeminariSocial #BusquemSolucions

↳ Xavi Casanovas i 9 més

19:01 · 15 març 19 · Twitter for iPhone

Vedruna Palanós
@vedrunapalanos

Un dels trets distintius de les nostres escoles és el tracte familiar i proper, on cada alumne és únic.

#intensament #escolaambvalors #portesobertes #vedrunacatalunya

0:05 · 11 març 19 · TweetDeck

Papa Francesc
@PapaFrancesc

“@Pontifex: "Només qui deixa les pròpies afeccions mundanes per posar-se de camí troba el misteri de Déu"

10:37 · 10 març 19 · Twitter for iPhone

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

Tothom prepara els últims detalls per a la celebració de dissabte 16 de març al Palau de la Música! #fedac10anys

13:05 · 13 març 19 · Twitter for Android

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Director: Jordi Llisteri i Boix. **Redacció:** Joan B. Galí, Laura Mor i Glòria Barrete. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, David Casals, Lucía Montobbio, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer Nàpols 346, 2n E. 08025 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat **Publicitat:** comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Eduard Ibañez (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Carles Armengol, Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Manuel Manonelles, Anna Vilà.

AMB EL PATROCINI DE

ENTITATS COL·LABORADORES

